

Een overzicht van onze werking in 2019

LOGO ZENNELAND

ZET DE REGIO IN BEWEGING

IN DEZE EDITIE

SPREUKEN IN HET STRAATBEELD

LEES MEER OP P. 6

CHARTER GEZONDE GEMEENTE 2.0

LEES MEER OP P. 7

GEZONDE PUBLIEKE RUIJTE

LEES MEER OP P. 11

WWW.LOGOZENNELAND.BE

E: INFO@LOGOZENNELAND.BE

T: 02 582 75 91

VOLG ONS OP FACEBOOK

www.facebook.com/logozenneland

WIL JIJ OOK MEER BEWEGEN?

BEWEGEN OP
VERWIJZING

VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN

BEWEEGPLAN
OP MIJN MAAT

HOP,
DE DREMPEL
OVER VOOR
BEWEGEN OP
VERWIJZING

DANKIJ
MIJN
HUISARTS

GEMOTIVEERD
DOOR MIJN
COACH

JE HUISARTS HELPT JE VERDER!

www.bewegenopverwijzing.be

Bewegen Op Verwijzing helpt mensen met een gezondheidsrisico op weg naar een actiever leven. Hoe? Met professionele coaching en een beweegplan op maat. Iedereen kan met een verwijsbrief van de huisarts contact opnemen met een Bewegen Op Verwijzing-coach in eigen regio.

Maar! De eerste drempels bleken te hoog. De reflex van de huisarts om beweging voor te schrijven is er nog niet en de patiënt vraagt de huisarts ook niet proactief naar een verwijzing voor meer beweging. Zelfs wie de verwijzing spontaan kreeg, vond het niet altijd evident om daarmee naar de Bewegen Op Verwijzing-coach te stappen.

Die drempels wilden we verlagen. We zijn aan de slag gegaan en bedachten nieuwe tools voor een hechter contact tussen huisarts, Bewegen Op Verwijzing-coach en de klant. Nieuwe Verwijs-boxen kwamen tot stand onder leiding van het Vlaams Instituut Gezond Leven. Onze regionale Bewegen Op Verwijzing-coaches bezochten zo veel mogelijk huisartsen om kennis te maken en het Bewegen op Verwijzing-project warm toe te lichten. Met de stuurgroepen ontwikkelde Logo Zenneland ook een gepersonaliseerde affiche voor elke Bewegen Op Verwijzing-coach, met afscheurstrookjes om een afspraak te maken en met een wachtzaaltest om potentiële klanten aan te spreken.

In 2019 kregen de huisartsen een persoonlijk bezoek van één van de Bewegen Op Verwijzing-coaches en werden er 218 patiënten doorverwezen.

Begin maart werd er vanuit Gezond Leven ook een Vlaamse communicatiecampagne opgestart. Op radio en tv en in de geschreven pers kreeg Bewegen Op Verwijzing heel wat aandacht. Met succes: het aantal deelnemers steeg. In onze regio sloten de gemeenten Zaventem en Tervuren aan en dienden een dossier in.

Ook partners in de sociale economie sprongen mee op de kar. Het maatwerkbedrijf AMAB (met zo'n 700 medewerkers) organiseerde in elke vestiging (Asse/Zaventem/Halle) een infosessie om de medewerkers te motiveren deel te nemen aan het Bewegen Op Verwijzing-project.

**Meer weten over Bewegen Op Verwijzing en/of de Verwijs-boxen?
Contacteer natalie@logozenneland.be**

COOL GEZONDHEIDS- PLAN VOOR WARME DAGEN

De facilitieitengemeenten deelden hun plannen en wisselden groeikansen en verbeterpunten uit. Dit resulteerde in een gezondheidsplan met enerzijds een gemeenschappelijk plan van aanpak en anderzijds lokaal geïnspireerde initiatieven.

De gemeente Zaventem had al een uitgebreid en gefaseerd warmteactieplan. Verouderde informatie werd aangepast en aangevuld met nieuwe begrippen en doelgroepen en een lijst van mogelijke acties. Het intern document dat daarvan het resultaat was, zal voortaan jaar na jaar door de dienst veiligheid worden geëvalueerd.

**Ook geïnteresseerd in een actieplan?
Contacteer emilie@logozenneland.be of kijk op www.warmedagen.be**

's Zomers kan het erg warm worden. En door de klimaatopwarming krijgen we meer echt hete zomers. Die erg warme dagen leggen helaas ook een druk op de volksgezondheid. Dat gaat van hoofdpijn en slapeloosheid tot uitdroging, hittedag en zelfs sterfte. Kinderen, sociaal geïsoleerden en ouderen zijn het kwetsbaarst.

Als lokaal bestuur kun je je steentje bijdragen om gezondheidsschade door hittedagen te voorkomen. Mogelijke aanpassingen naar werkregime, geplande evenementen, dienstverlening etc. kunnen in kaart gebracht worden. Onze medisch milieukundige ondersteunde Zaventem, Wemmel, Drogenbos, Linkebeek, Wezembeek-Oppem, Sint-Genesius-Rode en Kraainem bij het ontwikkelen van een 'lokaal gezondheidsplan Warme Dagen'. Zo'n plan bundelt de acties die de gezondheid van de inwoners beschermt, zowel voor als tijdens warme dagen. Benieuwd wat die acties kunnen zijn? Bezoek dan zeker www.warmedagen.be.

AGENTSCHAP
ZORG &
GEZONDHEID

Zon in overvloed,
verzorg jezelf
en anderen goed.
warmedagen.be

Lokaal gezondheidsplan
Warme Dagen

Handleiding voor een lokaal bestuur

Vlaanderen
in
actie

Voorwoord VAN DE VOORZITTER

IN ONZE GEZONDHEIDSZORG IS ER HOGE NOOD AAN EEN STRUCTURELE PLEK VOOR PREVENTIE

Bij het ter perse gaan van dit jaarverslag zitten we in volle coronacrisis, in het midden van de grootste preventieve ingreep die de overheid ooit uitvoerde. Het "Blijf in uw kot!" van Maggie De Block werd met enige verontwaardiging ontvangen, maar is nu de mantra van God en klein Pierke. En met resultaat. De effecten van een goede preventie in het dagelijkse leven zijn nog nooit zo duidelijk geweest.

Als eerste reactie op corona, voelden de Logo's zich misschien machteloos: vanuit preventie konden zij geen zorg bieden aan de toevloed van patiënten. Maar al gauw bleek dat in het hele zorgproces tijdens en na corona wij hun bijdrage meer dan ooit nodig hebben - wij, dat zijn de zorgactoren, lokale besturen, bedrijven, scholen... Om verdere verspreiding te voorkomen, maar ook om de gevolgen van deze grootschalige operatie te minimaliseren, is preventie meer dan ooit noodzakelijk. Vaccinatie van zodra een vaccin beschikbaar is, aandacht voor onze psychische kwetsbaarheid, beweging... we zullen allemaal uitzonderlijke aandacht aan preventie moeten besteden. En daar kunnen we hulp bij gebruiken.

Niet alleen de hulp van de Logo's - die doen wat ze kunnen - maar ook van de overheid. Nu meer dan ooit zie je dat het versnipperde landschap van onze zorg belemmert dat er snel geschakeld kan worden. Nu meer dan ooit uit zich de nood aan een sterke gemeenschappelijke structuur en visie waarnaar lokale zorgactoren en besturen zich kunnen richten om hun taken lokaal uit te voeren. Het zijn vooral de lokale zorgactoren die centraal staan en het werk verrichten. Zorgactoren, eerstelijns werkers, zij kunnen alle hulp gebruiken, ook in preventie.

Hopelijk kan deze crisis het draagvlak voor het belang van preventie versterken en krijgt de roep naar meer middelen meer bijval. Het is bekend dat het budget voor preventie in ons land veel te laag is. Het is nochtans een investering die zichzelf ruimschoots terugverdient, zelfs op relatief korte termijn. Er zijn veel voorbeelden die aantonen dat investeren in preventie leidt tot minder (kosten in) curatieve zorg, een betere levenskwaliteit in een gezondere omgeving, minder psychische kwetsbaarheid en vaak ook minder individuele financiële problemen, denk maar aan de meest kwetsbaren onder ons.

Laat deze crisis een kantelpunt zijn waarop we het belang van preventie eindelijk de structurele plaats geven die het verdient.

Dr. Johan Luyckfasseel
Voorzitter Logo Zenneland

Rise of the first BULLSHIT FREE GENERATION!

Een generatie doen ontwaken die, als het over roken gaat, kritischer en weerbaarder is dan ooit. Dat is het doel van het tabakspreventieproject 'Bullshit Free Generation'. Liefst 76.237 leerlingen uit 150 Vlaamse scholen gingen tijdens het schooljaar 2019-2020 DE vier challenges aan en stelden zo roken in vraag.

"Dat tabakspreventie noodzakelijk is, tonen de cijfers van het afgelopen jaar", vertelt Eowyn, verantwoordelijke tabak-, alcohol- en druggebruik bij jongeren. "24 procent van alle 17- tot 18-jarigen rookt maandelijks. Als je weet dat wie jong start, vaak blijft roken, kunnen we niet vroeg genoeg inzetten op preventie."

Schooljaar 2019-2020 was de eerste editie van 'Bullshit Free Generation', dat voortaan als tweejaarlijks project terugkomt. In onze regio namen negen scholen deel aan de

eerste Vlaamse 'Bullshit Free Generation': GO! SO Lennik, Regina Caelilyceum Dilbeek, Maria Assumpta Instituut BUSO Opwijk, VKO Opwijk Bovenbouw, KTA Horteco Vilvoorde, GISO Machelen-Diegem, Don Bosco Halle-CLW, Heilig Hart en College Halle en GO! Atheneum Denderleeuw Campus middenschool Liedekerke. In juni 2020 worden de winnaars van de eerste editie bekendgemaakt.

Wordt jouw school ook een Bullshit Free-school?

De volgende editie komt eraan in het schooljaar 2021-2022. Houd onze nieuwsbrief zeker in het oog voor de inschrijvingen!

Meer informatie over Bullshit Free Generation vind je bij eowyn@logozenneland.be

De Hulpverleningscarroussel DRAAIDE WEER OP VOLLE TOEREN

Ook in 2019 deed de Hulpverleningscarroussel de ronde langs verschillende middelbare scholen. De leerlingen van Sint-Martinus Overijse en Sint-Godelieve Lennik maakten dit jaar kennis met o.a. CAW, CGG, OCMW, de preventiedienst van de gemeente, de lokale politie, het CLB... Zij zaten allemaal op onze carroussel. De jongeren schoven door van klas naar klas en kregen zo de juiste info over de kortste weg naar gepaste hulp.

Naast informatie van de verschillende hulpverleningsorganisaties, was er ook ruimte voor 'de Gelukzak', een interactief spel van NokNok, 'Twintig minuten positiviteit' en 'Een confrontatie met de maakbaarheid van het leven' (www.noknok.be).

Wil jij in 2020 de hulpverleningscarroussel op jouw school? Contacteer eowyn@logozenneland.be voor meer info!

1 op 3 jongeren voelt zich niet altijd goed in zijn/haar vel. 75 procent van de mentale problemen ontwikkelt zich al tegen de leeftijd van 25 jaar. Het zijn harde cijfers. Ze maken een breed geestelijke gezondheidsbeleid op school onontbeerlijk. En daar draagt Logo Zenneland natuurlijk graag zijn steentje toe bij. Een greep uit het aanbod van 2019: 'De Pest! aan mij!' - O'Kontreir gaat dwarsliggen tegen pesten.

Tijdens de Gezonde Scholendag van Logo Zenneland, op 18 oktober 2019, bracht het toneelgezelschap O'Kontreir op vraag van Logo Zenneland zijn stuk 'De Pest! aan mij!' eenmalig, gratis én exclusief voor een zaal vol leerkrachten.

Jaarlijks worden 30.000 Vlaamse jongeren op school gepest. Ze voelen zich voortdurend opgejaagd en hebben vaak neiging tot depressie en automutilatie. De gevolgen blijven in hun latere leven nazinderen. Toch blijft pesten op school vaak onder de radar. Zolang jongeren er niet over praten, moeten leerkrachten, begeleiders en ouders het doen met de signalen die ze toevallig opvangen. Met 'De Pest! aan mij' wil theatergezelschap O'Kontreir dit gevoelig onderwerp bespreekbaar maken, zowel onder jongeren als met volwassenen.

Voorstelling nog niet gezien? Je kan 'De pest! aan mij!' aanvragen via de website van O'Kontreir of via mail info@okontreir.be

Geestelijke gezondheid BEGINT OP SCHOOL

GOED RAPPORT VOOR EEN GEZOND BINNENMILIEU

Ook een ongezond binnenmilieu kan de oorzaak zijn van gezondheidsklachten. Om daar achter te komen, kan onze medisch milieukundige een woningonderzoek doen. We krijgen regelmatig aanvragen voor een dergelijk onderzoek in een woning of een publiek toegankelijk gebouw. Jouw aanvraag moet wel aan enkele strikte voorwaarden voldoen voor we een afspraak ter plaatse maken. Wil je weten welke die voorwaarden zijn? Je vindt ze op de website www.gezondhedenmilieu.be

Emilie De Witte, medisch milieukundige bij Logo Zenneland verduidelijkt: "Het doel van zo een woningonderzoek is de gezondheid van de bewoners beschermen (en zo mogelijk verbeteren) door een risico-inschatting te maken van de impact van het binnenmilieu op de gezondheid van de bewoners en door advies te geven over hoe de gezondheids-effecten te verminderen of zelfs weg te nemen."

Meestal gebeurt er een visuele inspectie van de volledige woning en de directe omgeving. De nadruk van het onderzoek ligt op het bewonersgedrag: verluchten en ventileren ze de ruimte, gebruiken ze chemische producten, etc. Emilie geeft een concreet voorbeeld: "bij één van onze recente woningonderzoeken ging het om een nieuwbouw. Als oorzaak van de gerapporteerde gezondheidsklachten werd gedacht aan de invloed van de nieuwbouwmaterialen. Dan is het eerste advies extra verluchten. Dat is ook het eerste advies als we schimmels vaststellen. Van elk onderzoek maken we een uitgebreid verslag met niet-bindend advies, zowel voor de bewoners als voor de aanvrager van het onderzoek, dat kan de huisarts zijn of bv. een pneumoloog."

Zoek je meer informatie over deze woningonderzoeken? Contacteer emilie@logozenneland.be

OPVOEDEN, DAT LEERDEN WE SAMEN DOEN IN DE HUIZEN VAN HET KIND

Van 16 tot 23 mei 2019 was er weer de Week van de Opvoeding. Ouders, grootouders en kinderen konden genieten van een uitgebreid aanbod, deze keer rond het thema 'Opvoeden, dat doen we samen'. Want opvoeden staat niet los van de andere levensdomeinen. Hoe minder muurtjes tussen die domeinen, hoe sterker gezinnen in hun schoenen staan. De Week van de Opvoeding toonde gezinnen de weg naar een netwerk van organisaties en diensten die hen vanuit verschillende domeinen kunnen ondersteunen.

Ook het belang van een goede gezondheid kreeg zijn plaats. Verschillende Huizen van het Kind uit de regio van Logo Zenneland gingen met tal van gezondheidsthema's aan de slag.

Bij het Huis van het Kind Ternat stonden op zaterdagmiddag op het programma: voorleessessies, baby-massage en kinderyoga, om kinderen met stress en spanning te leren omgaan. De kleuters konden aansluiten bij een sessie van onze Proefkampioen: samen met diëtiste Els Jacquemijn maakten zij een reis doorheen de wereld van de zintuigen.

Tijdens een ontdekkingsbrunch op zaterdag, georganiseerd door het Huis van het Kind Pajottenland, konden ouders, grootouders, kinderen en kleinkinderen deelnemen aan allerlei activiteiten. Collega Natalie zorgde ervoor dat het element gezondheid ruim de aandacht kreeg: zij trapte samen met de aanwezigen gezonde en lekkere sapjes op de sappentrappertje, ze voorzag iedereen van heerlijke fruitbrochettes en gaf ouders heel wat gezondheidstips mee, zomaar als 'tussendoortje'.

Thema van de Week van de Opvoeding: zie <http://www.expo.be/week-vd-opvoeding> of contacteer eowyn@logozenneland.be

PROVINCIAAL ATRIUM: EEN ANDERE - GEZONDE - KIJK OP PUBLIEKE RUIJME

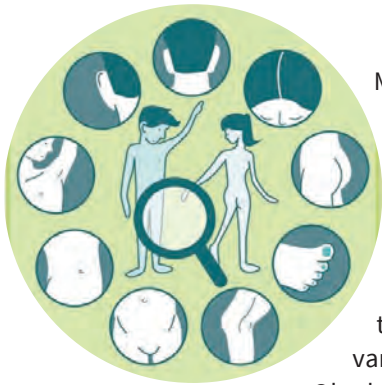
Burgers willen een gezonde leefomgeving en gelijk hebben ze. Onze omgeving en gebouwen beter inrichten, draagt bij aan ieders gezondheid. Logo Zenneland neemt de rol van promotor van gezonde publieke ruimten ter harte.

Verschillende lokale partners - gezondheidsambtenaren, omgevingsambtenaren en schepenen die begaan zijn met het lokaal gezondheids- en/of omgevingsbeleid - werden op 9 mei in Leuven uitgenodigd op het provinciaal atrium 'Omgevingskwaliteit - publieke ruimte & gezondheid', een initiatief van het Departement Omgeving in samenwerking met het Agentschap Zorg en Gezondheid, het Vlaams Instituut Gezond Leven en de Vlaamse Logo's. Het project 'Gezonde Publieke Ruimte' past perfect in de kadermethodiek 'Gezonde Gemeente'. Het illustreert hoe een preventief lokaal gezondheidsbeleid meer kan zijn dan de voor de hand liggende thema's. Want ook de inrichting van onze openbare ruimten beïnvloedt onze gezondheid. Het project 'Gezonde Publieke Ruimte' en de ondersteuning die Logo Zenneland te bieden heeft, konden we met een aantal goede praktijkvoorbeelden toelichten. Zij die erbij waren leerden met een andere bril - de gezondheidsbril - naar publieke ruimte kijken.

Ook interesse in deze gezondheidsbril voor publieke ruimten? Contacteer emilie@logozenneland.be

VOORBEREID DE ZOMER IN, MET CM EN DE VORMING TEKEN EN WARME DAGEN

Met de Christelijke Mutualiteit spraken we af om zes keer een vorming te geven over de mogelijke gezondheidsrisico's ten gevolge van (te) warme dagen en van tekenbeten, want die twee onderwerpen zijn gelinkt. En ze zijn ook nog eens actueel: de klimaatverandering zal vermoedelijk voor meer warme dagen zorgen en het tekenseizoen zal daardoor verlengen. In 2019 gingen al twee van de zes vormingen door: eentje voor vrijwilligers van Samana en Chiroleiders in Beersel, en eentje voor Okraleden in Ternat. De aanwezigen leerden hoe ouderen, kinderen én zichzelf te beschermen tegen hitte, hoe ze tekenbeten herkennen en hoe ze teken kunnen verwijderen.

In 2020 staat de vorming 'Tekenen en warme dagen' ook weer op het programma. Contacteer emilie@logozenneland.be voor meer informatie.

KU Leuven zorgbeurs: BIJNA ARTS, NU AL PREVENTIE-BEWUST

"Ziektepreventie en gezondheidsbevordering zouden uiteraard ook voor toekomstige artsen belangrijke aandachtspunten moeten zijn. Daarom nemen wij jaarlijks deel aan de zorgbeurs van KU Leuven," vertelt Ruth Vyverman, verantwoordelijke voor de setting zorg en welzijn.

Geneeskundestudenten worden er voor de uitdaging gesteld om voor een levensechte familiecasus een zorgaanbod uit te tekenen, vanuit verschillende rollen in de gezondheidszorg. Logo Zenneland is één van de organisaties waarmee ze daar in contact komen. Ruth's bevinding: "De studenten reageren positief en aangenaam verrast als ze zien hoe breed de waaier aan preventie is. Velen geven aan dat de preventiebril opzetten nieuw voor ze is, maar dat ze die in hun toekomstige carrière zeker zullen ophouden. Dankzij de KU Leuven zorgbeurs leerden 450 toekomstige artsen en onderzoekers ons kennen, en wij hen. Op de volgende zorgbeurs willen we er dus zeker weer bij zijn, ons plaatsje ligt al vast!"

Meer informatie over ons aanbod naar de Eerstelijns? Contacteer ruth@logozenneland.be

Vooruitziende Merchtense Ladies GAAN @THEMOVIES EN THINK PINK

Het bevolkingsonderzoek naar borstkanker spoort alle vrouwen van 50 tot en met 69 jaar ertoe aan om elke twee jaar een screeningsmammografie te laten nemen. Daarmee kunnen afwijkingen in de borsten vroegtijdig worden opgespoord, nog voor de vrouw zelf iets merkt. Die vroege opsporing heeft belangrijke voordelen: verwikkelingen of een (zwaardere) behandeling kunnen worden vermeden en de kans op volledige genezing is groter.

Elk jaar in oktober wordt het bevolkingsonderzoek naar borstkanker nog eens extra in de kijker gezet. Ook de gemeente Merchtem deed mee. Zij organiseerden een ladies@themovies. Vrouwen uit de gemeente werden uitgenodigd naar de film 'Miss you already', over twee hartsvriendinnen maar wel elkaars tegenpolen. Milly doet alles volgens het boekje: ze heeft een succesvolle carrière, een prachtig huis, een man, twee kindjes. Jess is stedenbouwkundige, leeft met haar vriend in een boothuis en wil dolgraag een kindje. We treffen hen op het moment dat hun vriendschap zwaar onder druk komt te staan, nl. wanneer Milly borstkanker blijkt te hebben en Jess zwanger is.

De opbrengst van deze filmavond – natuurlijk was er ook een hapje & drankje voorzien – ging naar Think Pink. Als Gezonde Gemeente kon Merchtem voor de organisatie van deze avond rekenen op de steun van Logo Zenneland.

Denk je ook aan een preventie-initiatief in het kader van kankerscreening waarvoor je wel wat steun kunt gebruiken? Contacteer dan ruth@logozenneland.be

Affligem

ZIET U HELEMAAL ZITTEN!

De gemeente Affligem zette volledig 2018 al in op de taboedoorbreking van geestelijke gezondheid. Hun apotheose kwam begin februari 2019, toen Affligem Kermist gevierd werd. Affligem Kermist stond hélemaal in het teken van de 'IK ZIE U ZITTEN!'-campagne. Leerlingen van onze Affligemse scholen, burgers en kunstenaars hadden prachtstoelen gemaakt en stelden die tentoon. De Ik-zie-u-zitten-oogjes hingen overal.

Ook in de rest van 2019 liepen de activiteiten rond deze thematiek verder, met o.a. een sessie lachyoga op Wereldlachdag. Op de Werelddag Suicidpreventie gaf een spreker van Tele-Onthaal een lezing met als titel 'Word een luisterend oor voor iemand in nood'. En op 17 oktober (de Dag tegen kanker) kwam artiest en ervaringsdeskundige Fried Ringoot langs.

Inge Van Vaerenbergh, dienst Welzijn en Cultuur gemeente Affligem vertelt: "Het was ons wérkelijk een waar genoegen om hieraan meegewerkt te hebben!! 2018 was een inloopjaar, januari werd onze actie maand met apotheose op Affligem Kermist van afgelopen weekend. En 't is nog niet gedaan hoor, Lien: we blijven er een vervolg aan breien. Iedere maand zetten we ons 'ik-zie-u-zitten'-oog op een welbepaalde actie waar we zoveel mogelijk mensen willen laten aan deelnemen. We bezorgen jullie snel onze kalender 🙄🙄🙄"

Meer informatie over onze taboedoorbrekende campagne IK ZIE U ZITTEN!? Contacteer lien@logozenneland.be

Hulpverleningsorganisaties preventie: DIE NETWERKDAG MOETEN WE ZEKER BLIJVEN DOEN!

Het VLASP - Vlaams Actieplan Suïcidepreventie - organiseerde op 2 oktober 2019 een GRATIS netwerkbeurs waar 130 geïnteresseerde hulpverleners kennismaakten met hulpverleningsorganisaties uit de regio die werken rond de thema's suïcidepreventie en preventie tabak, alcohol en drugs, zijnde: MSOC Vilvoorde, CCG Ahasverus / Passant, AA Vlaanderen, SPPIT / Pharos, SOS Nuchterheid, PZ Sint-Alexius, Erasmus, Yuneco, CAW Halle-Vilvoorde, De Spiegel, De Raster, Online hulpverlening, de Druglijn, Herstelacademie, Atelier, Buddywerking, Crisismeldpunt, Perron 70, AZ Jan Portael (dagziekenhuis + PAAZ), Suïcidepreventie en Werkgroep Verder, Yuneco, en JAC Halle-Vilvoorde.

Hoe doe je dat, meer dan 20 organisaties zichzelf en hun werking laten voorstellen? Via een workshopcarrousel! En 's middags was er ruimte voor extra info- en ideeën-uitwisseling met en tussen de organisaties en hulpverleners. Er werd ook een netwerkuids verspreid, die daarna via sociale media rondging.

De evaluaties van de deelnemers gaven aan dat er wel degelijk nood is aan dergelijke netwerkmomenten, om de sociale kaart van de regio beter te leren kennen. En dus gaat dit in het najaar van 2020 gewoon opnieuw door!

Wens je een netwerkuids te ontvangen?
Contacteer lien@logozenneland.be

“Mooi gevarieerd aanbod aan hulpverleningsorganisaties, prima timing, perfecte locatie”

“Zeer interessant! Het biedt de mogelijkheid om in contact te komen met diensten die je anders onbekend blijven.”

Generatie Rookvrij HEEFT ER WEER WAT RUIJTE BIJ

De gemeente Dilbeek ondertekende in het voorjaar van 2019 het charter 'Generatie Rookvrij'. Daarmee gingen zij de uitdaging aan om de komende jaren zo veel mogelijk terreinen waar kinderen en jongeren komen rookvrij te maken. Ze richtten een werkgroep op waarin alle diensten van de gemeente vertegenwoordigd zijn. In de eerste fase ging de aandacht naar de sport- en spelterreinen. Ook bij grotere evenementen van de gemeente zal erop worden toegezien dat daar niet meer gerookt wordt.

En Dilbeek was lang niet alleen, ook andere gemeenten namen initiatieven rond 'Generatie Rookvrij': Zemst, i.s.m. voetbalploeg Epegem; Opwijk, met rookvrije spelterreinen; het provinciaal domein Huizingen, samen met de andere provinciale domeinen; Wemmel, met rookvrije voetbalstadia... En hoe zit het in jouw gemeente?

Meer informatie over Generatie Rookvrij!? Contacteer lien@logozenneland.be

TOURNÉE MINÉRALE, MET DE LEKKERSTE MOCKTAILS UITERAARD!

In 2019 hebben we voor Tournée Minérale extra ingezet op de horeca, met de wedstrijd 'Creër de beste mocktail van de gemeente'. Alle lokale besturen werden via een nieuwsbrief en motiverende mailing gemotiveerd. Zes hebben daarop ingezet, andere gemeenten plaatsten Facebook-posts of berichten op hun website om hun inwoners te stimuleren mee te doen.

En zo werd Tournée Minérale een succes: de horeca-uitbaters creëerden een eigen mocktail, die de burgers dan konden proeven en waarover ze online hun stem konden uitbrengen. De winnende mocktail werd het hele jaar op alle evenementen geserveerd. Mocktails are here to stay! Santé!

Lien Sergooris, verantwoordelijke Tabak, alcohol en drugs bij Logo Zenneland vertelt: "Tournée Minérale zou niet beperkt moeten blijven tot één maand. Door het aanbod alcoholvrije dranken te verbreden en zo de drankenkaart aantrekkelijker te maken, kan je mensen ook na februari stimuleren om minder alcohol te drinken."

Meer informatie over Tournée Minérale? Contacteer lien@logozenneland.be

Samen op weg naar een rookvrije toekomst

LOGO GEZICHT

Rani Hemelaer

Tijdelijk medisch milieukundige en inhoudelijk medewerker, verantwoordelijke voor de thema's gezondheid & milieu en mondgezondheid, contact voor de gemeenten Londerzeel, Kapelle-op-den-Bos, Meise, Grimbergen, Merchtem en de Eerstelijnszone Regio Grimbergen.

Beste moment 2019

Als stagiair werd ik heel warm ontvangen in het Logo Zenneland-team. Iedereen nam me mee op sleeptouw en zo leerde ik al snel de werking, vele partnerorganisaties en collega's goed kennen. In mijn eerste week stage vond meteen de algemene vergadering van Logo Zenneland plaats. Ik kon dan ook onmiddellijk ontdekken hoe gedreven, enthousiast en gemotiveerd mijn toekomstige collega's waren. Ik zag het meteen helemaal zitten!

EEN VENSTER OP GEVOELEN, SPREUKEN IN HET STRAATBEELD

Voor de 10-daagse Geestelijke Gezondheid gingen gemeenten aan de slag met 'Spreuken in het straatbeeld', bedoeld om het taboe rond praten over gevoelens te doorbreken. Zichtbaarheid creëren en sensibiliseren was het opzet. Ook scholen deden mee en fleurden hun vensters op met leuke raamspreuken. Wat denk je van: 'Als iets niet lukt, heb je niet gefaald maar geleerd', 'Wie geen fouten maakt, maakt meestal niks', 'Kleine mens, voor mij ben je GROOT' of 'Het gaat er niet om of je binnen de lijntjes kleurt. Het gaat erom dat je je eigen tekening maakt'.

Sommige gemeenten gingen zelfs een stapje verder. Door het installeren van babbelbanken willen ze hun inwoners stimuleren om elkaar te ontmoeten en een praatje te slaan. De welzijnsraad in Zemst ging aan de slag en creëerde zo in alle deelgemeenten een babbelhoekje. Maar ook Tervuren deed een speciale inspanning en organiseerde met CAW een wandeling in het kader van Fit in je Hoofd genaamd de 'Ring rond Tervuren'. Ook Wemmel, Kraainem, Ternat, Galmaarden, Pepingen, Gooik, Machelen en vele anderen zetten het belang van een goede geestelijke gezondheid en mentale veerkracht onder de aandacht.

Natuurlijk moedigt Logo Zenneland alle gemeenten en scholen in zijn regio aan om geestelijke gezondheid ook in 2020 in de kijker te zetten tijdens de volgende 10-daagse Geestelijke Gezondheid, van 1 tot 10 oktober. De spreukenactie is makkelijk te organiseren en zorgt voor heel wat sfeer en begrip.

Reportages over onze acties waren te zien en te horen op RINGTV en Radio Pajot. De 10-daagse geestelijke gezondheid werd zeker opgemerkt in de regio. Inspiratie nodig? Contacteer lien@logozenneland.be

GEEN GEZELSCHAP ZO DIVERS EN BONT, OF HET STEEKT WAT OP VAN

Kleurrijk Gezond

Kleurrijk Gezond wil mensen met een migratieachtergrond op een laagdrempelige manier motiveren om gezond te eten en genoeg te bewegen. Hoe? Met interactieve groepsessies op maat, gegeven door voedingsexperten en/of groeps-/vormingswerkers. En dit altijd met aandacht voor de culturele achtergrond van de groep.

Toen Ruth Vyverman, verantwoordelijke kwetsbare groepen bij Logo Zenneland hoorde over Kleurrijk Gezond en de gratis sessies die ze met steun van de Vlaamse overheid mocht promoten, schoot ze meteen in actie. "We hebben gemeenten erover aangesproken en ervoor warm gemaakt. In Asse hebben ze geen milliseconde getwijfeld, Sophie van dienst Integratie sprong meteen op de kar. En diëtiste Lieve zag het direct zitten om zulke sessies te geven."

In Asse komt de praatgroep 'Combinne' wekelijks samen, anderstaligen oefenen er hun Nederlands. Die keer zouden ze het over smoothies hebben. Diëtiste Lieve zag meteen haar kans: een gratis sessie 'Kleurrijk Gezond'. Ze begon met Sophie van de dienst Integratie van Asse aan de voorbereiding. Lieve: "We werkten zo visueel mogelijk. Ik heb uit een drietal modules een beetje theorie gehaald, die wat aangevuld en er een praktisch deel aan geplakt." En het werkte. Het werd een interactieve sessie, de tongen kwamen los, mensen vertelden over wat ze thuis klaar maken. Iedereen leerde van elkaar, zowel Nederlands als gezonde weetjes. Twee vliegen in één klap.

Kleurrijk Gezond wil mensen bereiken die in een maatschappelijk kwetsbare positie zitten. De gratis sessies worden best in duo gegeven, met een diëtist(e) die de inhoud beheerst en iemand die de (doel)groep door en door kent. Kleurrijk Gezond is slechts een begin, maar er blijft altijd iets hangen. Lieve: "Een van de deelnemers toont mij nu haar mand als ik haar tegenkom in de winkel, zo van: 'Kijk, ik ben goed bezig.' Dat is leuk om te zien."

Niet alleen in Asse organiseerden ze een Kleurrijk Gezond. Ook Affligem, Liedekerke, Machelen, Merchtem, Sint-Pieters-Leeuw, Ternat, Wemmel en Vilvoorde zetten in op gezond eten, gezond leven voor iedereen. Dat er nog veel mogen volgen!

Voor meer info over Kleurrijk Gezond, contacteer ruth@logozenneland.be

Regionaal zorgplatform HALLE-VILVOORDE GAAT VAN START

EEN SAMENWERKING TER VERSTERKING VAN HET ZORG- EN WELZIJNSAANBOD IN ONZE CENTRUMREGIO

Nu de 60 eerstelijnszones in Vlaanderen zijn gevormd, wil de Vlaamse overheid werk maken van de vorming van 14 overkoepelende regionale zorgplatformen, een niveau waar bepaalde aspecten van zorg en ondersteuning die een zekere schaal-grootte nodig hebben om efficiënt te zijn, behandeld worden. Om deze transitie vorm te geven, deed de overheid een oproep naar de regionale zones om pilootprojecten in te dienen.

Voor het Regionaal zorgplatform Halle-Vilvoorde dienden zestien zorg- en welzijnspartners waaronder Logo Zenneland, vijf eerstelijnszones van Halle-Vilvoorde, en het Toekomstforum Halle-Vilvoorde - het burgemeesters-overleg van de regio - samen een pilootproject in bij de Vlaamse overheid. Uit elf dossiers werd o.a. het project van centrumregio Halle-Vilvoorde positief beoordeeld. Het Regionaal zorgplatform Halle-Vilvoorde krijgt hiermee de kans om een samenwerking op te zetten met alle relevante actoren in de regio.

De vijf eerstelijnszones (Zennevallei, Pajottenland, AMALO, Regio Grimbergen en BraViO) zijn vertegenwoordigd. Het platform verenigt ook partners uit de preventieve gezondheidszorg, dementiezorg, palliatieve zorg, geestelijke gezondheidszorg voor volwassenen en jongeren, mantelzorg en patiëntenverenigingen. Ten slotte versterken de ziekenhuisnetwerken, het algemeen welzijnswerk en de voorzieningen voor personen met een handicap het Regionaal zorgplatform.

Een eerste doelstelling is komen tot een betere afstemming van de zorgnoden van de burger met het zorg- en welzijnsaanbod in de regio. Daarnaast zullen de krachten gebundeld worden om de historische achterstand van het zorg- en welzijnsaanbod in Halle-Vilvoorde terug te dringen. Het zorgplatform wil via een aantal concrete projecten samenwerken om de drempels voor toegankelijke zorg in de regio te verlagen (taal, mobiliteit,...). De burger of persoon met een nood aan zorg en ondersteuning staat centraal.

Meer informatie over de regionale zorgplatformen: www.zorg-en-gezondheid.be/beleid/eerstelijnszorg/hervorming-van-de-eerste-lijn

MET HET CHARTER GEZONDE GEMEENTE 2.0 NAAR DE NIEUWE COLLEGES

De gemeenteraadsverkiezingen van 2018 vonden plaats op 14 oktober. Naar aanleiding daarvan zetten de Logo's, samen met de hele preventie-sector, een heuse campagne op om gezondheids-thema's zoveel mogelijk op de agenda van verkiesbare politici te krijgen. Logo Zenneland mobiliseerde hen daartoe via mail, telefoons en vergaderingen.

Na de verkiezingen en zodra de nieuwe colleges zich geïnstalleerd hadden, zette het Logo Zenneland-team zich schrap om hen te herinneren aan het belang van een gezondheidsbeleid en hoe een lokaal bestuur daarin een rol kan spelen. 20 van de 35 colleges kregen in 2019 een bezoek. Er was overleg met burgemeesters, algemene directeurs, schepenen van gezondheid en welzijn en met ambtenaren. Logo Zenneland participeerde aan gezondheids- en welzijnsraden, om ook daar naar de besturen gezondheidsadviezen te formuleren. Een helse job, maar wat gaf dat voldoening!

Het moment suprême kwam tijdens de algemene vergadering van 2019 in Opwijk, met de ontvangst van schepenen en burgemeesters voor het ondertekenen van het nieuwe Charter Gezonde Gemeente. 32 van de 35 gemeenten ondertekenden ondertussen het Charter en met nog 2 gemeenten is de afspraak gemaakt om dat alsnog in 2020 te doen. Een

overhoopt succes! Zelfs de faciliteitengemeenten die eerder het Charter nog niet ondertekenden zetten hun engagement voor meer gezondheid in hun gemeente op papier. Een grote opsteker voor het Logo Zenneland-team!

En ondertussen bouwden we ons netwerk uit, leerden we gezondheidsambassadeurs kennen in lokale besturen en versterkten we de banden met ambtenaren. Gezondheid werd meer en meer vertaald in concrete acties en structurele samenwerkingsverbanden. Eind 2019 kregen we de kers op de taart: we waren ontzettend blij vast te stellen dat bijna elke gemeente gezondheid en preventie mee had opgenomen in hun meerjarenplan.

In Vlaanderen kozen meer dan 270 Vlaamse en Brusselse steden en gemeenten bij de start van de nieuwe legislatuur voor Gezonde Gemeente. Zo engageren zij zich (opnieuw) om een succesvol preventief lokaal gezondheidsbeleid uit te bouwen. Een Gezonde Gemeente streeft ernaar een omgeving te creëren die iedere inwoner, bezoeker en werknemer optimaal stimuleert gezond te leven, met een gezonde woon-, speel-, werk- en zorgomgeving die gezondheidsverschillen uitvlakt. Ze kunnen bij elke stap op de steun van de Logo's rekenen!

**Meer informatie over Gezonde Gemeente?
Contacteer ellen@logozenneland.be**

LOGO GEZICHT

Ellen Van der Bauwede

Inhoudelijk coördinator, communicatieverantwoordelijke, verantwoordelijke setting werk, contact voor de gemeente Roosdaal en de faciliteitengemeenten Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel, Wezembeek-Oppem, het Regionaal zorgplatform Halle-Vilvoorde en de Eerstelijnszone Druivenstreek

Beste moment 2019

Heel wat gemeenten besteden steeds meer aandacht aan gezondheid en preventie, vinden makkelijker de weg naar Logo Zenneland en appreciëren onze samenwerkingsinitiatieven. Dat merkte ik tijdens onze bezoeken het laatste jaar aan de colleges in onze gemeenten. Het gevolg is heel wat nieuwe initiatieven met een groot draagvlak en erkenning bij de bestuurders: een heel fijn gevoel!

LOGO GEZICHT

Lien Sergooris

Inhoudelijk medewerker, verantwoordelijke voor de thema's geestelijke gezondheid, tabak, alcohol en drugs en valpreventie, contact voor de gemeenten Vilvoorde, Steenokkerzeel en Zemst

Beste moment 2019

Het was fijn om te voelen dat iedereen, van burger tot organisatie, het belang om te werken rond het geestelijk welzijn van iedereen erkent. Tijdens onze campagne van de 10-daagse van de geestelijke gezondheid doken in het straatbeeld in onze regio overal inspirerende spreuken op die een glimlach op het gezicht toverden van passanten. Hartverwarmend!

The
game
is on!

NO
STEPS
NO
GLORY!

Your
colleagues
need you!

No steps, no glory!

DÉ 10.000-STAPPENCLASH VOOR BEDRIJVEN

In 2018 streden meer dan 30 bedrijven onder leiding van coach Bruce tegen elkaar voor de titel 'fitste bedrijf van Vlaanderen'. Winnen deed je door samen met je collega's gedurende één maand de meeste stappen te zetten. Minstens 10.000 stappen per dag was het streefdoel van elke deelnemende werknemer. De coach motiveerde in geheel eigen stijl de teams.

In 2019 kreeg het concept van "No steps, no glory!" een make-over en kreeg coach Bruce een partner: Betty. Vanaf nu zal ook zij de teams aanmoedigen. Bovendien werden er meer externe diensten uitgenodigd om de wedstrijd te organiseren, zodat zo veel mogelijk bedrijven de kans krijgen om deel te nemen.

Ellen Van der Bauwede, verantwoordelijke setting bedrijven, was een van de trekkers van dit project: "Het is niet zo makkelijk voor de Logo's om bedrijven te bereiken. Vaak doen we dat via de externe diensten. Maar voor de verduurzaming van elk partnerschap heb je goede ervaringen – best practices - nodig. Die probeerden we met deze wedstrijd op te bouwen. Met succes! Intussen schreven ook andere externe diensten zich in als organisator van de wedstrijd. Voortaan kunnen bedrijven die aangesloten zijn bij de externe diensten Idewe, Liantis, Mediwet, Mensura en Securex meedoen met 'No steps, no glory!'"

De 10.000-stappenclash is een zeer toegankelijk concept, zowel voor bedrijven als externe diensten. Door de ietwat excentrieke coaches Bruce en Betty als mascotte te gebruiken, zowel live als online via sociale media, onderscheidt deze wedstrijd zich van andere wedstrijden.

"De wedstrijd is natuurlijk geen doel op zich", vervolgt Ellen. "We willen door deelname aan deze wedstrijd bedrijven laten zien dat er verschillende manieren zijn om in te zetten op gezondheid. In het beste geval hopen we bedrijven te overtuigen van de voordelen van een duurzaam gezondheidsbeleid en een gezonde werkomgeving voor hun medewerkers. Weet immers, beste werkgevers, gezonde medewerkers zijn productiever, creatiever en efficiënter!"

Meer informatie over Gezond Werken?
Contacteer ellen@logozenneland.be

Jouw huis, MIJN WERKPLEK

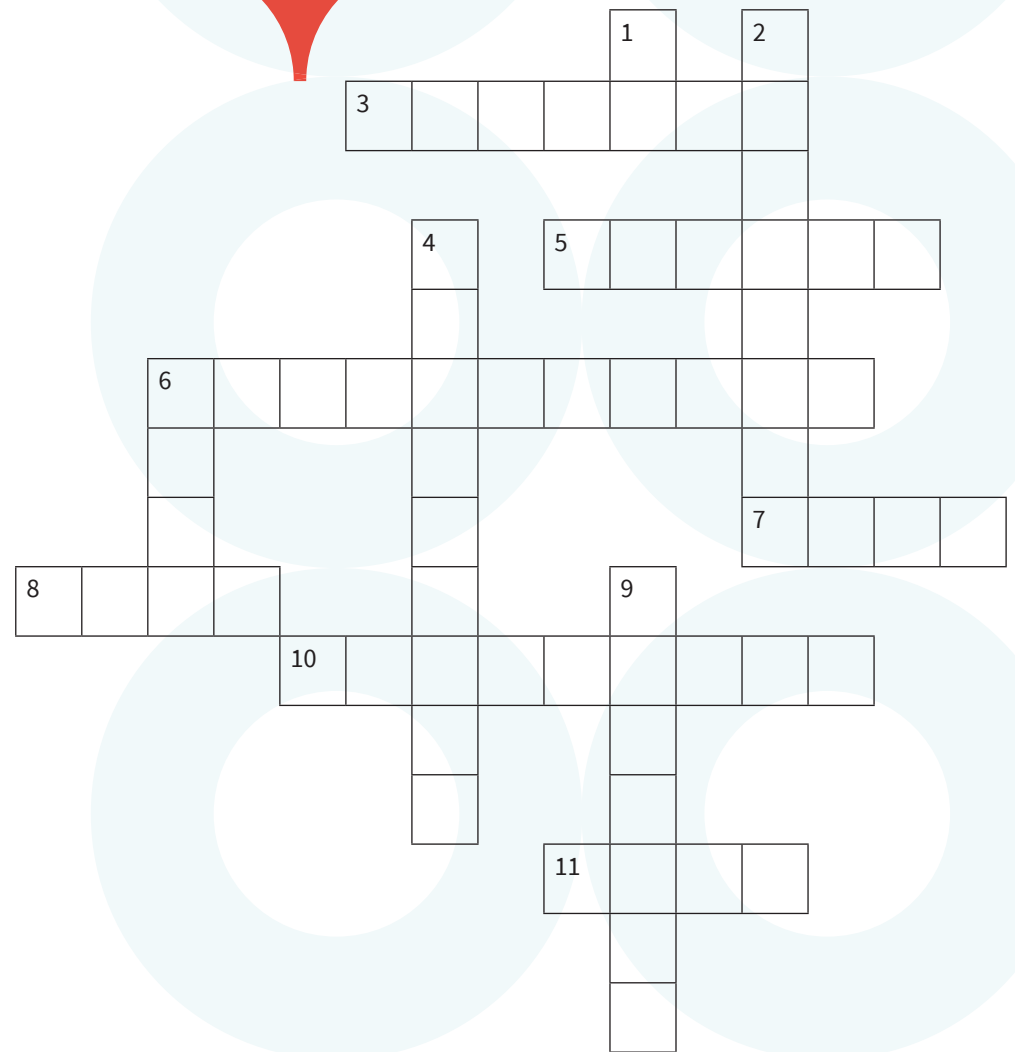
Iedereen heeft recht op een gezonde werkplek. Daarom mag je sinds 2006 op het werk niet meer roken. Dankzij dat rookverbod kunnen mensen hun werk doen zonder tabakslucht in te ademen. Maar wat met de mensen die bij rokers thuis werken? Denk aan verzorgenden, huishoudhulp, verpleegkundigen. Hier geldt het rookverbod namelijk niet. Ook zij hebben recht op een rookvrije werkplek. Met de campagne 'Jouw huis, mijn werkplek', werkt Logo Zenneland mee om iedereen een rookvrije werkplek te geven!

In 2019 werden in samenwerking met CGG Ahasverus vormingen georganiseerd voor OCMW's, thuiszorgbedrijven en lokale dienstencentra om een beleid uit te werken rond een rookvrije werkomgeving. Geleidelijk aan zetten meer organisaties ook een stap in een breder rookbeleid en creëren draagvlak voor een totaalaanpak. En dat betekent: een rookvrij huis om te werken.

"Een roker vragen om in zijn eigen huis niet te roken, dat is niet evident," vertelt Lien, verantwoordelijke tabak, alcohol en drugs. "Het belangrijkste in dit verhaal is communicatie. Een organisatie en haar medewerkers moeten met cliënten durven in gesprek te gaan over roken en moeten daarvoor de nodige ondersteuning krijgen. En precies dat is zo goed aan dit project: alle hulpmiddelen zijn voorhanden om een beleid op te zetten, zichtbaarheid te creëren, medewerkers te ondersteunen en te vormen, communicatie te bevorderen... 'Jouw huis, mijn werkplek' is een aanrader voor elke organisatie die medewerkers tewerkstelt bij mensen thuis.

Wil je meer weten over een rookbeleid op het werk of de vorming 'Jouw huis, mijn werkplek'? Contacteer lien@logozenneland.be

KRUISWOORD- RAADSEL DE MISSIE VAN LOGO ZENNELAND?

Horizontaal

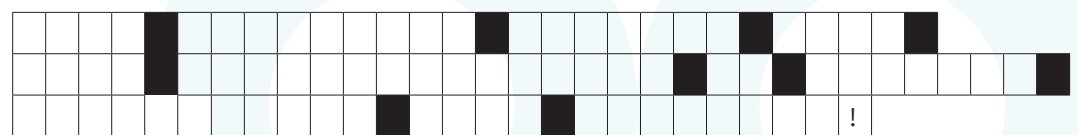
3. Een valide
5. Een kat heeft er zeven
6. Het aantal jaren dat men leeft
7. Akelig
8. Pro
10. Deugdelijkheid
11. Plas

Vertikaal

1. Plus
2. Allemaal
4. Land van peis en vree
6. Lokaal gezondheidsoverleg
9. Men 'tracht' of men .....

NOTEER DE ANTWOORDEN IN DEZE VOLGORDE:

6V -- 4 -- 9 -- 7 -- 11 -- 5+10 -- 1 -- 3 -- 6H -- 8 -- 2

Ramen open VOOR GEZONDE KLASSEN

Of de lucht in een klas van goede of juist slechte kwaliteit is, is soms zelfs met het blote oog te zien. Slechte binnenlucht verradt zich door beslagen ramen, een muffe geur. Daardoor kunnen leerlingen en leerkrachten vermoeid raken en hun concentratievermogen kan verminderen. Meer en meer leerkrachten zijn zich daarvan bewust en dat is goed. Weerstand van leerlingen tegen open ramen, kunnen ze counteren met onze CO₂-meters. Die CO₂-meters, die de luchtkwaliteit objectief meten, zijn dan ook één van de meest uitgeleende items bij Logo Zenneland. 28 scholen gingen ermee aan de slag in hun klaslokalen.

“Zonder aandacht voor verluchting en ventilatie is het CO₂-gehalte in een doorsnee klaslokaal vaak zeer slecht”, verklaart Emilie De Witte, medisch milieukundige bij Logo Zenneland. “We willen de kwaliteit van de binnenlucht op school aankaarten. Want de gevolgen van een ondermaatse luchtkwaliteit op de leerlingen is niet min: ze voelen zich suf en presteren minder goed. De CO₂-meter maakt de problematiek zichtbaar en is dus zeer efficiënt om mensen bewust te maken van de luchtkwaliteit en hoe snel die kan veranderen.”

Je ziet op de CO₂-meter aan het groene, oranje of rode lampje of de lucht prima, minder goed of slecht is. Flikkert het lampje op de meter alarmerend rood, dan is het tijd om de ramen open te zetten. Emilie: “Omwille van energiezuinigheid zijn moderne gebouwen zo ontworpen dat ze bijna luchtdicht zijn. Ruimten waar mensen samenzitten hebben dus baat bij een continue en optimale ventilatie.”

Meer informatie over gezonde binnenlucht? Contacteer emilie@logozenneland.be

**Gezonde School
OMDAT PREVENTIE
NIET VROEG
GENOEG
KAN BEGINNEN**

Dat gezonde keuzes maken best begint op jonge leeftijd, wist u vast al. Dat Logo Zenneland zich inzet om het Vlaamse preventiebeleid ook in de scholen in onze regio vorm te geven, zal dus niet verbazen. Jaarlijks brengen we in cc De Ploter schoolnabije partners bij elkaar en stellen de materialen voor de klassen uit. Voor kleuters, de lagere school, het secundair onderwijs, er is voor elk wat wils.

En elk jaar krijgen we dezelfde positieve reacties op onze formule: een markt, een praatstoel waar partners zichzelf voorstellen, een toneelstuk en een workshop Gezonde Voeding. Een hele dag worden leerkrachten en directie ondergedompeld in preventie.

Ben je geïnteresseerd in een preventiebeleid op school of in je klas?
Contacteer natalie@logozenneland.be

LOGO GEZICHT

Natalie Verhelle

Inhoudelijk medewerker, verantwoordelijke voor setting onderwijs en vrije tijd, opvolging van de thema's voeding, beweging, sedentair gedrag en vaccinaties, contact voor de gemeenten Galmaarden, Herne, Bever, Lennik, Gooik, Affligem en de Eerstelijnszone Pajottenland

Beste moment 2019

Ons aanbod - en dat van andere partners - aan projecten, spelletjes, methodieken naar scholen is zeer groot, voor scholen niet altijd gemakkelijk om het overzicht te bewaren. Daarom organiseert Logo Zenneland in samenwerking met die partners jaarlijks een markt waar leerkrachten de materialen kunnen zien, voelen, ontdekken en ermee spelen en waar partners zichzelf kort voorstellen. Deze informatiebeurs valt telkens weer in de smaak. Het is fijn om elke keer weer de leuke reacties te horen van nieuwe bezoekers en bekende gezichten opnieuw tegen te komen!

GEZOND WONEN, MEER DAN EEN BABEL

MET DE GRATIS bevolkingsonderzoeken REDDEN WE LEVENS

Ziekten kunnen verschillende oorzaken hebben en meerdere factoren kunnen spelen: aanleg, leefstijl, omgeving, infecties, andere verworven ziektes ... Daarop ingrijpen vergroot de kans op een gezond leven.

De Vlaamse overheid en de Logo's willen ziekten helpen voorkomen door in te zetten op een gezonde leefstijl, een gezonde leefomgeving en vaccinatie.

Soms volstaan die gezondheidsbevorderende en -beschermende maatregelen niet. Dan kan een tijdige opsporing, een screening naar een bepaalde ziekte, naar voorstadia of bedreigende factoren, nuttig zijn. Daarom organiseert de Vlaamse overheid de bevolkingsonderzoeken naar borstkanker, baarmoederhalskanker en dikkedarmkanker. Logo Zenneland helpt de deelnamecijfers van de bevolkingsonderzoeken zo hoog mogelijk te houden, om zo levens te redden.

Meer informatie over de bevolkingsonderzoeken, contacteer ruth@logozenneland.be

Op 8 oktober zaten studenten Lauren en Vicky bij Nelly thuis voor een babbelmoment Gezond Wonen. Nelly is 83, een vlotte prater, ze doet veel vrijwilligerswerk, is heel zelfredzaam en komt uit een gezin met armoede. Nelly heeft veel te vertellen. Over haar ervaringen met armoede. Over hoe ze daarmee omgaat. Over welke problemen ze ondervindt. Over haar woonsituatie. Ruth begeleidde het babbelmoment.

Door een direct contact tussen leerlingen en ervaringsdeskundigen, kregen ze inzicht in elkaars leefsituatie. Ze leerden wat woonkwaliteit doet met een mens en konden het hebben over wat je eraan kan verbeteren/hoe het zou kunnen worden verholpen. Die unieke ervaring namen de leerlingen mee naar de klas en naar hun eigen (goede) huis.

Meer weten over gezondheidsinformatie naar kwetsbare groepen? Contacteer ruth@logozenneland.be

Eowyn Huybrecht

Inhoudelijk medewerker, verantwoordelijke voor setting gezin, opvolging van het thema tabak, alcohol & drugs naar jongeren, contact voor de gemeenten Ternat, Dilbeek, Asse, Liedekerke, Opwijk en de Eerstelijnszone AMALO

Beste moment 2019

Kinderen en jongeren zijn voor ons een belangrijke doelgroep. Gezonde keuzes maken leer je best van jongs af. Het doet me dan ook plezier om te zien dat onze investeringen naar deze doelgroep elk jaar toenemen. Gemeenten geven kansen aan hun Huizen van het Kind en ook op de scholen wordt volop ingezet op de gezondheid van hun leerlingen. De interesse van het schoolpersoneel wanneer ze kennis maakten met ons nieuw spel rond de voedingsdriehoek, de enthousiaste gezichten van de leerlingen wanneer ze samen spelen rond geestelijke gezondheid, de onvermoeibare inzet van de vele werkrachten en vrijwilligers bij de Huizen van het Kind... dat geeft pas energie!

Ruth Vyverman

Inhoudelijk medewerker, verantwoordelijke voor setting zorg & welzijn en kwetsbare groepen, opvolging van de bevolkingsonderzoeken naar kanker, contact voor de gemeenten Halle, Sint-Pieters-Leeuw, Beersel, Machelen en de Eerstelijnszone Zennevallei

Beste moment 2019

Burgers in kwetsbare posities zijn wel degelijk geïnteresseerd in een gezonde levenshouding, maar vinden niet altijd makkelijk hun weg, of ontoegankelijkheid van het aanbod belemmert hen. Vanuit mijn achtergrond als terreinwerker vind ik het heerlijk om samen te werken met organisaties en mensen met ervaring om de gezondheid en levensomstandigheden van de kwetsbaren onder ons te verbeteren. Vanuit hun situatie zijn ervaringsdeskundigen immers de ideale partner om onze acties behapbaar en toegankelijk te maken. En altijd ben ik weer verwonderd over de veerkracht van mensen!

Emilie De Witte

Medisch milieukundige, verantwoordelijke setting lokale besturen, opvolging van de thema's gezondheid en milieu, contact voor de gemeenten Tervuren, Hoeilaart, Overijse, Zaventem, Pepingen en de Eerstelijnszone Bravo

Beste moment 2019

Heel wat gemeenten zijn al doordrongen van het belang van gezonde publieke ruimte en zijn op zoek naar tools, methodieken en inspirerende ideeën om draagvlak te creëren om die gezonde publieke ruimte te realiseren. Dat merkte ik tijdens het provinciaal atrium 'Omgevingskwaliteit: Publieke Ruimte en gezondheid' dat we vanuit Logo Zenneland mee organiseerden en waarop de diensten Ruimtelijke Ordening van onze gemeenten sterk vertegenwoordigd waren. Er was blijk van veel interesse in ons ondersteuningsaanbod en we konden vele nieuwe inzichten en inspiratie meegeven met onze gezondheidsbril op.

MET OPEN ARMEN BLIJVEN #SLEUTELANAANWONEN

Een gezellig huis, een warme douche, een eigen slaapkamer, een lekker zacht bed, voor velen blijft het normale een droom. Schimmel op de muren, een kapotte verwarming, geen isolatie, één gedeelde slaapkamer voor vijf, een onbereikbare huisbaas, dat is hun realiteit. En dat is helaas geen uitzondering in Vlaanderen. Bijna de helft van de huur- en sociale woningen voldoet niet aan de kwaliteitsnormen. Een kwart is zeer verouderd en dus ontoereikend.

Met de actie #sleutelenaanwonen zet vzw Open Armen het recht op menswaardig wonen in de kijker in het kader van de dag van Verzet tegen Armoede op 17 oktober. Want sleutelen aan woonkwaliteit is echt nodig!

De actie ging door in Halle en Sint-Pieters-Leeuw. Specifiek werd de huisvesting van mensen in armoede onder de loep genomen. Een onderzoek naar de woningmarkt in Halle ligt er niet om: één op zeven gezinnen leeft onder de armoedegrens. Door de hoge woonkosten komt het gezinsbudget onder druk en hebben gezinnen moeite om hun energiefactuur te betalen.

Enkele leerlingen van het Heilig Hart College en het Koninklijk Atheneum gingen de uitdaging aan om enkele dagen bij een gezin in armoede te leven en getuigden achteraf over deze confronterende ervaring. Studenten van Don Bosco maakten een groot kunstwerk van vooraf ingezamelde sleutels, dat in Halle een centrale plaats kreeg als herinnering aan deze problematiek.

#sleutelenaanwonen is een project van Open armen vzw, RISO Vlaams-Brabant, Ommekaar, Archeduc, stad Halle, gemeente Sint-Pieters-Leeuw, Buurtwerk Halle, Groep Intro, Welzijnszorg, Logo Zenneland, Huis van de Mens, AIF+, CAW Halle-Vilvoorde, JAC, OCMW, Woonwinkel, Beweging.net, Begeleid wonen, Kind en Gezin.

Laat angst om te vallen je leven niet bepalen!

VALPREVENTIE IN ONZE REGIO: HET WAS WEER BINGO!

Praat erover

Elk jaar nemen meer en meer instellingen deel aan de week van de valpreventie. In 2019 waren dat er voor onze regio alleen 62. Dat zijn voornamelijk de woonzorgcentra, maar ook alle ziekenhuizen van Halle-Vilvoorde hebben die week extra aandacht besteed aan valpreventie.

Hoe doen ze dat?

Lien Sergooris, verantwoordelijke valpreventie: "Er zijn opleidingen en vormingen voor zorgpersoneel en ludiek materiaal voor de senioren zelf. Een woonzorgcentrum kan bijvoorbeeld een valparcours opzetten, om te ervaren wat het is om met een lichte of zware beperking – vaak eigen aan ouderdomskwalen - te stappen. Van ouderen verwachten we natuurlijk niet dat ze een uur lang luisteren om daarna tips ter preventie van vallen te onthouden. Onze Bingo is een veel beter alternatief! Bingo spelen en tegelijk meer te weten komen over valpreventie... een aanrader!"

Logo Zenneland verstuurt elk jaar ook tientallen pakketten met placemats, folders en ander materiaal om de lokale acties te ondersteunen. Dit jaar was de kubustotem een leuke eyecatcher, die werd in de inkomhal van heel wat gebouwen opgesteld.

Bedankt aan iedereen die er in 2019 weer een topper van maakte!

Meer weten over valpreventie?
Contacteer lien@logozenneland.be

GEZONDE PUBLIEKE RUIMTE GRAAG!

Als we aan onze gezondheid denken, denken we vaak aan wat we eten, aan voldoende bewegen, slapen, ontspannen ... Maar gezondheid is meer dan de som van persoonlijke keuzes en genetische factoren. Ook onze omgeving heeft er een grote invloed op.

Een gezonde publieke ruimte zet in op het optimaliseren van werken, winkelen en dienstverlening in de kern, ondersteunt actieve verplaatsing en geeft ruimte aan natuur in kernen en open ruimten. Een gezonde publieke ruimte is rookvrij en gunt gezonde voeding haar plaats. In een gezonde publieke ruimte zijn ontmoeting en actieve vrije tijd vanzelfsprekend. Een publieke ruimte die uitnodigt tot actief verplaatsen zal ook een positieve invloed hebben op de luchtkwaliteit, de geluidsoverlast en het mentale welbevinden. Gezondheidswinst op vele terreinen dus.

Denk aan een mooie speeltuin waar kinderen kunnen spelen, maar ook ouderen tot rust kunnen komen, waar niet gerookt wordt, die verborgen ligt voor autoverkeer... een park met een vijver waar je koelte vindt, een bankje in de buurt van een woonzorgcentrum waar de bewoners elkaar vinden voor een babbel, een fietssnelweg waardoor je sneller dan met de auto op je werk bent, een drukke stationsbuurt die toch ruimte geeft aan de natuur...

De laatste jaren besteden lokale besturen gelukkig steeds meer aandacht aan de (gezonde) inrichting van onze publieke ruimte. Ook Logo Zenneland wil daar graag zijn steentje toe bijdragen en ervoor zorgen dat de publieke ruimte in onze regio zo wordt ingericht dat ze onze gezondheid beschermt en bevordert.

Rani Hemelaer, medisch milieukundige in 2019 vertelt: "In 2019 bereidden we het project 'Gezonde Publieke Ruimte' volop voor om in 2020 aan de slag te gaan. We moedigen lokale besturen vooral aan om tijdens participatieoefeningen met de bevolking ook het aspect gezondheid mee te nemen. Met heel veel zin zullen we lokale initiatieven ondersteunen om de juiste gezonde keuzes te maken. We zullen lokale besturen aanmoedigen om samen te werken en gezondheid mee te nemen bij hun (her)inrichtingsplannen."

Logo Zenneland heeft de tools en beschikt over de nodige informatiekanaal om op een wetenschappelijke basis lokale besturen te begeleiden tijdens zo'n traject.

Plan je herinrichting van openbare ruimte?
Neem je het gezondheidsaspect mee?
Contacteer emilie@logozenneland.be

We kunnen op zijn minst spreken van een versnipperd landschap voor wat betreft ziektepreventie en gezondheidsbevordering. Dat maakt het er voor de burger en organisaties niet makkelijker op. Wat doet Logo Zenneland en wat kunnen we voor u betekenen? Tijd voor een interview met de coördinatoren van Logo Zenneland, Gerlinde en Ellen.

Waar bevinden jullie zich in het preventielandschap?

Gerlinde: Logo staat voor lokaal gezondheidsoverleg. Het werkerterrein van Logo Zenneland is dus lokaal, meer bepaald de regio Halle-Vilvoorde (zij het met Tervuren en zonder Kampenhout). Zo bedienen we 35 gemeenten. Door de recente hervorming van de eerstelijnszones en nadien de regionale zones zal dat werkveld wel veranderen in 2022. Dan verliezen we de Druivenstreek (gemeenten Kraainem, Wezembeek-Oppem, Zaventem, Overijse, Hoeilaart en Tervuren) aan de regio Leuven en krijgen we Kampenhout erbij.

Ellen: Onze opdrachten krijgen we rechtstreeks van het Agentschap Zorg en Gezondheid. We zijn dus als vzw niet vrij in wat we doen. Maar we kunnen wel zelf bepalen hoe we het doen en lokale accenten leggen zodat we de lokale noden kunnen invullen. Het Kabinet bepaalt elke legislatuur zijn beleid, waardoor de opdrachten die we krijgen van het Agentschap Zorg en Gezondheid elk jaar kunnen veranderen. Vlaamse Expertisecentra krijgen de opdracht om beleidsaccenten te ondersteunen met projecten, methodieken, samenwerkingen of campagnes. Wij als Logo hebben de opdracht om die vervolgens te verspreiden via lokale intermediairs. Die intermediairs

liggen ook vast, dat zijn de lokale besturen, zorg en welzijn, onderwijs, werk, gezin en vrije tijd.

Kan een burger bij jullie informatie krijgen?

Gerlinde: Het staat een burger vrij zich te informeren via allerlei kanalen en zo bij ons terecht te komen, maar het zit niet in onze opdracht om de burger rechtstreeks te informeren. Wij richten ons naar de intermediairs: een burgemeester, schepen van welzijn, een ambtenaar, huisarts, CLB, externe dienst voor preventie en bescherming op het werk, dienstencentrum, ziekenhuis, Huis van het Kind, woonzorgcentrum... Tenzij je massa's geld investeert in communicatie, kan een campagne enkel impact hebben als het draagvlak groot genoeg is en veel mensen deelnemen. We proberen dus alle intermediairs te overtuigen van het belang van preventie en om de methodieken te gebruiken die we aanbieden.

Ellen: Het is een lang proces dat we met een klein team moeten doorlopen. We moeten als kleine vzw onszelf en onze werking bekendmaken bij intermediairs, het algemene belang van preventie communiceren, de rol van de respectieve intermediair verduidelijken, om ten slotte de methodieken te verspreiden. Bovendien zijn er verschillende strategieën om dat te doen. Je kan gewoon informeren en sensibiliseren en vragen aan intermediairs om hetzelfde te doen. Maar we mikken vaak hoger, op het veranderen van de omstandigheden waardoor een gezonde keuze evidentier wordt. Soms eindigt dit zelfs in nieuwe regels en afspraken. Maar dat gaat niet vanzelf en vergt weerom een heel proces van participatie en motivatie van verschillende partners. Op dat ogenblik zetten we onze hoed van facilitator en coach op, om partners in de juiste richting te leiden.

Welk advies zou je willen geven aan de lezer?

Ellen: Hoewel we ons niet rechtstreeks naar de burger richten, zijn vele burgers wel betrokken in een organisatie, vereniging, raad, bestuur, bedrijf... Zij kunnen dus ook hun bestuurders aanmoedigen om meer aandacht te besteden aan gezondheid, tijdens het werk, de vrijetijdsbesteding, opvoeding, etc. Weet je niet hoe daaraan te beginnen, geef ons dan een seintje. Samen definiëren we de noden en zoeken naar de juiste partners en materialen om je te ondersteunen.

Gerlinde: Als Logo willen we vooral toegankelijk zijn. We hopen dan ook dat meer en meer intermediairs de weg vinden naar Logo, zodat we initiatieven aan elkaar kunnen verbinden, partners met elkaar kunnen in contact brengen en de impact van wat iedereen doet kunnen vergroten. We zetten onze slogan 'Samen werken we aan een gezonde regio' dagelijks om in de praktijk.

COLOFON

Voorzitter:

Dr. Johan Luyckfasseel

Algemeen coördinator:

Gerlinde Huybrecht,
gerlinde@logozenneland.be

Inhoudelijk coördinator:

Ellen Van der Bauwede,
ellen@logozenneland.be

Administratief verantwoordelijke:

Marie-Christine Van Den Brande,
marie-christine@logozenneland.be

Inhoudelijk medewerkers:

Gezondheid en milieu:

Emilie De Witte
emilie@logozenneland.be

Jeugd en Gezin:

Eowyn Huybrecht
eowyn@logozenneland.be

Geestelijke gezondheid; Tabak, Alcohol en Drugs; Valpreventie:

Lien Sergooris
lien@logozenneland.be

Voeding & Beweging; Vaccinatie:

Natalie Verhelle
natalie@logozenneland.be

Gezondheid en milieu, mondgezondheid:

Rani Hemelaer
rani@logozenneland.be

Bevolkingsonderzoeken naar kanker;

Kansengroepen:

Ruth Vyverman
ruth@logozenneland.be

V.U. Johan Luyckfassel

Kerkpleinweg 4 - 1742 Ternat

02 582 75 91 - info@logozenneland.be

www.logozenneland.be

www.facebook.com/logozenneland

www.twitter.com/logozenneland

LOGO GEZICHT

Gerlinde Huybrecht
Algemeen coördinator

Beste moment 2019

Mei 2019. Een mooi kader met 'Superwoman' siert de muur in mijn bureau. Het warme welkom door mijn lieve collega's na een lange beangstigende periode van intensieve borstkankerbehandeling vergeet ik nooit. Het voelde als thuiskomen.

LOGO GEZICHT

Marie-Christine Van Den Brande
Administratief verantwoordelijke en duizendpoot

Beste moment 2019

Hoe goed we met elkaar omgaan als collega's vind ik na 17 jaar werken bij Logo Zenneland nog altijd heel leuk. De uitbreiding van 'jong geweld' met Eowyn en Rani in ons team was zeker een verrijking! Weer twee vrouwen... Maar ondanks het cliché 'vrouwen onder elkaar' werkt het bij ons prima! En onze partners merken dat ook!